

פודקאסט על תפריטי למידה

פתיחה

(מוזיקה מלווה ובהתחלה של הקריינות רעשים של מפעל ורעש של תלמידים נכנסים ומדברים).

לעיתים בכיתה עלולה להיות תחושה קצת מפעלית, כמו של מפעל. היה צלצול ההפסקה, כל הילדים נכנסים פנימה, יושבים מול המורה וצריכים לנוע באותו קצב כקבוצה. באופן טבעי הרבה פעמים יש התפלגות של תלמידים שמבינים את החומר ומצליחים לעקוב עם המורה ולהתקדם, קבוצה נוספת שלא מצליחה לעקוב ולעיתים גם מייצרת קושי לשאר התלמידים להתקדם וקבוצה נוספת שגעה בין הקצוות. זה לא פשוט לאפשר מענה לכיתות הטרוגניות ולאפשר להם בחירה ויכולת התקדמות אישית שהם ירגישו מעורבים בלמידה.

תפריט למידה היא פרקטיקה שמאפשרת דיפרנציאליות על-ידי מתן גמישות ובחירה באופני הלמידה. תפריטי למידה מספקים לתלמידים בחירה אישית בין פעילויות למידה שונות. המורים שמעצבים את תפריט הלמידה יכולים להחליט כמה פעילויות צריך להשלים בכל זמן נתון, אילו פעילויות הן חובה, אילו פעילויות הן בעלות מימד אישי או קבוצתי, אילו פעילויות בעלות אופן יצירתי או משימת חקר. תפריטי למידה מאפשרים לתלמידים ללמוד בקצב שלהם, כמו כן בחירה בלמידה הינה גורם משמעותי בעידוד מוטיבציה ללמידה וכאשר ניתנת לתלמידים בחירה באופני הלמידה הם מרגישים אחראיים לתהליכי הלמידה שלהם.

אני מזמין אתכם להישאר איתנו, אני אנחה אתכם בבניית מערך שיעור מבוסס תפריטי למידה, בסוף הקטע יהיה לכם שיעור מוכן שתוכלו להשתמש בו בכיתה. בואו נתחיל (Let's drill down).

(מוזיקת מעבר)

אתם איתנו? מעולה. אני מזמין אתכם להתיישב במקום שנוח לכם לעבוד בו, אולי לשים אוזניות ולהכין לכם כלי לתיעוד מבנה השיעור: זה יכול להיות מחברת, דף או מחשב, מוזמנים להשתמש בדף שהכנו עבורכם. - דף מלווה להאזנה לפודקאסט. ישנם חמישה שלבים לבניית אני אסביר לכם כל שלב ואשאיר לכם זמן עבודה שילוו במוזיקה נעימה. אם אתם מרגישים שאתם זקוקים לזמן נוסף פשוט תעצרו את ההקלטה, תמשיכו לעבוד ותחזרו אלינו.

שלב ראשון – חשבו על הנושא הלימודי שאתם רוצים ללמד בזמן הקרוב, זו יכולה להיות אפילו יחידה של כמה שיעורים ולא בהכרח שיעור יחיד, כי בתפריטי למידה ניתן להכין משימות שימשכו לאורך מספר שיעורים והתלמידים יפתחו בכל פעם את תפריט הלמידה ויתקדמו בלמידה. [פאוסה קצת יותר ארוכה בקריינות] לאחר שחשבתם על נושא הלימוד חשבו על פעילויות לימודיות שתלמידים יכולים לעשות בעצמם תחת הקטגוריות הבאות: משימות אישיות, משימות קבוצתיות, משימות עם תוצר יצירתי, משימות מתוקשרות, משימות חקר. כתבו לעצמכם את הקטגוריות הבאות וכתבו לכם לצד כל

קטגוריה לפחות 3 פעילויות שאפשר לקיים. בשלב זה אני מזמין אתכם ללכת על כמות ולא על איכות, כתבו רק כותרת ושורה קצרה ולא מעבר. בהמשך תבחרו את הפעילויות המדוייקות ותוכלו לכתוב הוראות יותר ברורות ומדוייקות.
 קחו 3 ד' לחשוב על משימות לימודיות לפי הקטגוריות.

(מוזיקת עבודה)

יש נושא? יש רשימה ראשונית של פעילויות? מעולה. הצענו מקודם חמש קטגוריות והמלצנו לחשוב על שלוש פעילויות לכל קטגוריה, מה שאומר שיש לכם בערך רעיונות ל-15 פעילויות. כעת אנחנו רוצים לצמצם את הפעילויות לפחות או יותר 6 עד 9 פעילויות שונות מקטגוריות שונות. נסו לצמצם את הפעילויות תוך כדי שמירה על גיוון בקטגוריות, אני ממליץ שתשמרו פעילות אחת מכל קטגוריה, כלומר פעילות אחת אישית, קבוצתית, חקר וכדומה. חשבו גם על הרמה של הפעילות, יכול להיות שחלק מהפעילויות יהיו יותר מורכבות לתלמידים מתקדמים וחלק פשוטות יותר לתלמידים שעדיין לא הגיעו לרמה הזו, בכך תוכלו לתת מענים לכיתה הטרוגנית. בואו נשקיע בשלב הזה 2 ד', אתם תמיד מוזמנים לעשות פאוס ולקחת כמה זמן שתרצו.

(מוזיקת עבודה)

כעת אתם אמורים להיות ממוקדים עם כמות ברורה של פעילויות שתמצאו לקדם, הגיע הזמן לפרט אותם קצת יותר. כתבו על כל פעילות את השם שלה ותיאור קצר, הדבר יעזור לתלמידים לבחור את הפעילות. לאחר מכן פרטו על כל פעילות את השלבים שהלומדים יצטרכו לעבור, זכרו שאנחנו נרצה שההוראות יהיו ברורות כמה שיותר ולכן צריכות להיות פשוטות להבנה כדי שהתלמידים יוכלו להתמודד בעצמם. בנוסף, אם נדרש קישורים לקטעי קריאה, צפייה או שמיעה חשוב לצרף אותם. בסוף שלב זה אתם צריכים להיות עם הפעילויות מוגדרות. נקדיש לשלב זה 3 ד', אם כי סביר שתצטרכו יותר זמן.

(מוזיקת עבודה)

אנחנו כבר לקראת הסוף, את רוב העבודה כבר עשיתם וזה מרשים מאוד. כעת נרצה להתייחס לסוגיית ההערכה, כיצד אנחנו נעריך את המשימות השונות. אנחנו לא נתייחס לכל האפשרויות שיש כי הן רבות, אבל כן נציע כמה נקודות למחשבה בהערכה: ראשית הערכה של כמות המשימות שבוצעו, נוכל להתייחס להתהליך של ביצוע המשימות השונות, ניתן לחשוב כיצד אנחנו יכולים לתת תחושה אישית של הישג כאשר אני מסיים את המשימות השונות, נשתדל לא ליצור תחרות בין התלמידים על כמות המשימות בגלל השוני בין התלמידים. לגבי המשימות עצמן ניתן לאפשר הערכה על הידע עצמו אבל אנחנו ממליצים להתייחס גם להערכה של התהליך והמיומנויות שהם היו צריכים להפגין, לדוגמא שאלות רפלקטיביות ששמות דגש על מיומנויות כמו: כמה הרגשתי עצמאי בביצוע המשימות? האם ביצעתי את המשימה במלאה ובזמן שהוגדר? במידה והתוצר הצריך למידה של כלי יצירתי כלשהו כמו

סרטונים ניתן לבחון קריטריונים של הבעה יצירתית. חשוב שהתלמידים ידעו מראש כיצד הם יוערכו על הלמידה.

לאור ההצעות שהעלנו אנחנו מזמינים אתכם לחשוב על התהליך שלכם, נקדיש לכך 3 ד'.
(מוזיקת עבודה)

כעת שיש לנו את המשימות מוגדרות וברורות וגם את דרכי ההערכה, נצטרך לארגן את המשימות בכלי נגיש לתלמידים, ישנם כלים שונים כמו טיק-טק-טו, לוח בחירה, הנגשה דיגיטלית בגוגל קלאסרום ועוד. חשובו על הכלי הנוח לכם, מוזמנים להיכנס למשאבים השונים באתר או לחפש ברשת ולהכניס את המשימות לתוך הכלי כדי להנגיש אותו לתלמידים, משימה זו תיקח קצת זמן, הקדשנו כאן 3 ד' של מוזיקת עבודה אבל תרגישו חופשי לעצור, לעבודה ולחזור לסיום.
(מוזיקת עבודה)

אם עברתם על כל השלבים אז יש לכם ממש יחידת לימוד מוכנה וערוכה להנגשה לתלמידים. הדבר החשוב כעת הוא לתכנן כיצד אתם הולכים לספר לתלמידים על היחידה, מהם ההוראות שיהיו ומה פרק הזמן שיוקדש לתהליך הלמידה. חשובו גם על המקום שלכם בתוך הכיתה, אתם כבר לא צריכים לבצע הקניה ויש לכם הזדמנות מיוחדת להתבונן על העבודה של התלמידים, לעבור ביניהם ולראות את התהליך של כל תלמיד ותלמידה באופן עצמאי בין אם באיזו משימה הם בחרו ובין אם מדובר באיך הם מתמודדים וכמובן גם לראות אינטראקציות חברתיות. זו הזדמנות טובה להשקיע בתלמידים ספציפיים שאתם מרגישים שצריכים עזרה אם מתקשים, תלמידים מתקדמים שתוכלו לקדם יותר וגם את אלו שלא היו לכם הרבה הזדמנויות לדבר איתם ולהכיר אותם מקרוב.

לי נשאר רק לאחל לכם בהצלחה בכיתה!